

דבריו קיימים ואין לאכול אחוריים א"כ נקרו מהם שני הגידים:

ואני אומר דברי חכמים קיימים, דהרי יש לחקור כיון דקיי"ל [חגיגה ט"ו ע"ב] בני ישראל ולא בנות ישראל, וע"כ לא פליגי ר' יהודה ור' יוסי אלא אי סומכות רשות או אסור לסמוך, אבל כ"ע מודים דדרשי בני ולא בנות, א"כ קשה ג"ה נמי אמאי לא נימא בני ישראל ולא בנות ישראל, ולא ינהוג איסור ג"ה בנקבות ישראל. ולכאורה יש ליישב דלא דרשינן כן אלא בקום ועשה אבל בל"ת השוה הכתוב אשה לאיש לכל עונשין שבתורה. אך הא מצינו גם בל"ת אמור אל הכהנים בני אהרן ולא בנות אהרן שמטמאים למתים [קידושין ל"ה ע"ב], הרי אפילו בל"ת ממעטינן נשים, וא"כ בג"ה נמי אמאי נוהג בזכרים ונקבות. וצ"ל שאני גבי כהנים דהסברא נוטה לחלק בין זכרים אפי' בעלי מומין ובין נקבות לענין קדושת כהונה, משא"כ בשארי ל"ת השוה אשה לאיש ולא דרשינן בני ולא בנות כצ"ל:

והשתא אס"ד דאותו הגיד שנשה ביעקב הוא גיד דלא נמצא בבע"ח נקבות א"כ שפיר היה סברא לחלק בין בני ישראל לבנות ישראל, ואיך כתב סמ"ג נוהג בזכרים ונקבות, וכן במתני' [חולין פ"ט ע"ב] ג"ה נוהג וכו', לא קאמר ואינו נוהג בנקבות, אע"כ הגיד הוא הנמצא בין בזכרים ובין בנקבות וע"כ נוהג איסורו ג"כ בכל דברי חכמים קיימים:

וע"ד הקושיא השניה אכתוב לו ממ"ש בדרושי בחי' תורה שלי אהא דאמרינן במנחות מ"ה ע"א פרשה זו אליהו עתיד לדורשה, י"ל ר' יוחנן לשיטתו אמר אליהו עתיד לדורשה, דרבינא משני ליה דהוה סד"א הואיל ואשתרי מליקה תשתרי נמי נבלה, והקשו תוס' [ד"ה הואיל] הא כהנים חייבים בציצית ולא אמרינן מדאשתרי כלאים גבייהו, אע"כ משום דלא אשתרו אלא בעידן עבודה, וה"נ הרי מליקה לא אשתרי אלא בעידן עבודה ומהיכי תיסק אדעתין למשרי נבלה. ולפע"ד לפמ"ש הר"ן פג"ה בסוגיא דריחא מילתא [בריי"ף דף ל"ב ע"א] דבאיסור הנאה לא שייך פסיק ריש', ומייתי ראיא מלובש כלאים להעביר המכס, ובספר טורי אבן [אבני מלואים] בפ' דאוחו ב"ד [כ"ח ע"א] הקשה א"כ הנודר מן המעיין מ"ט אינו טובל בו בימות החמה

כיון דמצות לאו ליהנות ניתנו, ופ"ד דהנאת רחיצה אינו מעכב עליו באיסור הנאה ע"ש. מ"מ יש לי לעיין א"כ מאי איסור כלאים יש בלבישת כלאים בשעת עבודה, דמצוה לאו ליהנות ניתנו, ופ"ד לא שייך, ומכ"ש בכהן המלובש בבגדים מפני חמה וצינה ופושטם ללבוש בגדי כהונה לעבודת בוראו אין כאן כונת הנאת חמה וצינה, רק מצותו ולא ליהנות ניתנו ופ"ד אין כאן, הגע עצמך אם המוכסן גוזר מי שלא ילבש בגד כזה ורוצה לשחוט בהמה צריך לשלם מכס כך וכך, והוא לובש בגדי כלאים אלו להעבירו מכס שחיתת בהמה הרי פטור כנ"ל, וכי גרע צוואת המלך ה' צבאות ית"ש, דאפילו להרמב"ם [ה' כלאים פ"י ה"ח] ומחבר סי' ש"א [ס"ה] דאסור ללבוש להעביר מכס, מ"מ הא כתב הש"ך סק"ח משום דהעברת מכס היא הנאה, משא"כ הכא מצוה לאו ליהנות ניתנו. ואני כתבתי במקום אחר [ע"פ דברי ר"ן נדרים ט"ו ע"ב דכל שעשוי לכך כגון מעין לחקר או הנאת בעילה או בגד ללבוש שייך פ"ד גם באיסור הנאה, מ"מ האי אבנט אינו עשוי ללבוש לא לגוי ולא לישראל אלא למצותו לא שייך ביה איסור לבישה כלל. ועכצ"ל אה"נ קאמרינן משו"ה חייבים בציצית משום דלא אשתרי אלא בעידן עבודה, נמצא לא אשתרי כלל דמצות לאו ליהנות ניתנו משו"ה חייבים בציצית, אבל אה"נ אי היה איסור בלבישת כלאים ורחמנא שריא אפי' רק בשעת עבודה היו פטורים מציצית וה"א דשריא בנבלה הואיל ואשתרי במליקה, ומיושב קושית תוס':

ואין להקשות בכלאים בציצית נמי נימא לאו משום עשה דוחה ל"ת, אלא מצות לאו ליהנות ניתנו ופ"ד ליכא בכלאים. ז"א דעיקור מצות ציצית בטלית אשר תכסה בה מפני החמה והצינה, ועוד א"א בלובש מלבוש כל היום שלא יכוון להנאתו, אבל בגדי כהונה שאינו לובש רק ברגע עבודה כמ"ש רמב"ם סוף הלכות כלאים, והוא פושט מלבושיו שהוא לבוש להגן, הוא פושט אותם ולובש במקומם בגדים אלו, הרי אינו אלא משום מצוה, והוה כמו לא אפשר ולא קמכוין דהר"ן הנ"ל:

ומריש ה"א הא דאמרינן במס' ברכות פ' אין עומדין דף ל"א ע"ב ויביאו הנער אל עלי, שהיו מחזירים אחר כהן לשחיטה וא"ל שמואל שחיטה בור כשרה ונתחייב מיתה משום שהורה

(ב) וכ"כ גם בחי' פסחים ע"ו ע"ב ד"ה שוב ראיתי, ובחי' נדרים ט"ו ע"א ד"ה הנאה.

ס"ה והוא ר"ת: סדר הלכות ניקור, ושם אמנם מייירי מהגיד עצמו שנמצא בזכרים ונקבות.